

Compte enrere per endreçar el Baix Ter

Ullà i Gualta encarrilen les obres del projecte Hidronet i pal·liar riscos d'inundacions

A Torroella, propietaris amb expectatives urbanístiques recelen de la cessió de sòl

Els ajuntaments de Torroella de Montgrí, Ullà i Gualta i la Junta de Regants del Baix Ter, amb suport de la Diputació, la Junta Central d'Usuaris d'Aigües del Baix Ter, la UdG i el Consorci del Riu, preparen el desplegament de les obres previstes en el projecte Hidronet, per minimitzar les afectacions en episodis de crescudes i aiguats torrencials.

La inversió total prevista voreja els 3 milions d'euros, 2,5 dels quals subvencionats per la Fundació Biodiversitat estatal amb fons europeus del programa Next Generation. Per aquest motiu, ara mateix la preocupació dels tres municipis és el termini teòric per haver finalitzat i certificat les actuacions, el 31 de desembre del 2025. Els resta, doncs, poc més d'un any per enllestir-les.

Ullà, els més avançats. L'alcalde d'Ullà, Josep López, diu que ja han tancat acords d'adquisició d'alguns terrenys (1,6 hectàrees) que s'afegeixen a parcel·les que ja eren de propietat municipal (0,3 hectàrees). En altres casos, han arribat a acords de custòdia i preveuen iniciar treballs aquesta tardor. Els serveis tècnics municipals diuen que l'actuació prioritària és el desbrossament i millora del rec Madral, que recull les aigües de l'extrem oest del Montgrí, des de l'ermita de Santa Caterina, i que quan es combinen crescudes del Ter amb pluges intenses –el darrer cop, el gener del 2020, amb el temporal Glòria– inunden el poble i fan tallar la C-31.

Entre les obres previstes, a més, rebaixaran el nivell d'alguns terrenys entre 80 i 100 centímetres, de manera que, quan l'aigua sobreixi, quedi concentrada i embassada en els punts que els enginyers i els estudis han proposat estratègicament. A la pràctica, suposa afectar algunes parcel·les no conreades per evitar mals majors en altres dedicades activament a l'agricultura, o bé sobre la resta d'immobles privats.

Alhora, els treballs preveuen la retirada de vegetació invasora, com ara la canya americana i els rizomes de les arrels per endarrerir la seva ràpida proliferació, substituïda per plantes autòctones que s'estenguin pel terreny i contribueixin a consolidar talussos de terra i marges al voltant d'un nou sender que a més de via de servei per a futures tasques de conservació esdevingui un itinerari de passejada per a vianants i ciclistes, senyalitzat amb panells divulgatius. A Gualta, a punt d'adjudicar. Un dels requisits perquè el projecte tirés endavant és que els municipis que se'n beneficiessin fossin limítrofs, i en el cas de Gualta les obres se centraran en l'àmbit del Daró Vell, que no tributa directament les aigües al tram final del Ter però sí que alimenta diversos recs cap al Mas Pinell. L'alcalde, Jaume Fontdevila, explica que el principal objectiu "és mitigar els problemes que afecten el nucli antic", tot i que també en alguns casos la xarxa viària comarcal que travessa el terme.

A banda d'un acord de custòdia per desbrossar algunes franges privades al marge del rec del Molí, Fontdevila admet que la majoria de terrenys afectats (8 hectàrees) ja eren municipals. I l'altra actuació prevista és "automatitzar les comportes" per optimitzar l'actuació davant crescudes al punt que al poble coneixen com "el sifó". El procés d'adjudicació dels treballs s'hauria de tancar aquest octubre, després que el darrer divendres de setembre obrissin els sobres de les ofertes que aspiren al concurs. Torroella, amb dificultats. La porció més ambiciosa del projecte era la prevista al terme de Torroella de Montgrí i l'Estartit, amb 13 hectàrees i l'objectiu de

protegir els impactes sobre una població de 24.000 habitants, comptant-hi també els usuaris de la xarxa viària. Però el problema, detalla el regidor de Medi Ambient, Genís Pigem, és que la majoria de terrenys on es proposaven basses de laminació són privats. Era sòl urbanitzable, en molts casos desqualificat pel pla director urbanístic (PDU) de sòls no sostenibles de la Costa Brava. Però, arran de les sentències judicials que han anat tombant sectors del document, els propietaris són reticents a escoltar ofertes d'expropiació per l'expectativa que les seves parcel·les es puguin tornar a revalorar. Després de diverses reunions infructuoses, l'edil defensa que han proposat incidir en la fórmula dels acords de custòdia durant un termini determinat, de manera que tothom pugui mantenir la propietat però es generin basses en terrenys que Pigem recorda que en molts casos ni tan sols es dediquen al conreu. El consistori ha tret a informació pública la seva part del projecte com a pas previ per adjudicar els treballs "contra rellotge", perquè hi pesa força el termini límit de finals del 2025 per no deixar perdre la subvenció europea i pal·liar riscos de manera efectiva.

Dins la planificació tècnica, a Torroella es van adonar que la majoria de terrenys amb més capacitat d'embassament no eren municipals, i les parcel·les del consistori –on ja han fet alguna prova pilot– serveixen com a complement però amb escassa capacitat per donar sortida a les aigües que en episodis de pluja baixen de les urbanitzacions i vials formigonats a la falda sud del Montgrí i l'àmbit de Rocamaura. El regidor recorda que els quatre anys amb poca pluja, després del Glòria, han fet "oblidar l'escenari real de risc" i tem que les millores que avancen riu amunt puguin agreujar-los problemes si no fan prou.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 06-10-2024, Pàgina 18

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/11-mediambient/2465235-compte-enrere-per-endreçar-el-baix-ter.html>